

Motion till riksdagen

1987/88:Ub349

av Björn Samuelson (vpk)

om undervisning i teckenspråk för föräldrar till döva och hörselskadade barn

Det finns många olösta frågor som rör stödet till familjer som lever i en handikappsituation.

Språkets betydelse för mänsklig kommunikation och begreppsbildning är väl befast bland såväl forskare som allmänheten i stort. Genom språket utvecklas vi och kan ge uttryck för våra tankar, känslor och idéer. För de döva och för många hörselskadade försvåras denna utveckling och kommunikation med andra människor via verbalspråket p. g. a. dövhet/hörselskada. De har däremot möjlighet att nå full personlig utveckling och få rika kontakter med andra människor genom teckenspråket.

Eftersom teckenspråket numera har samma status som övriga språk, är de döva och teckenspråksberoende hörselskadade en språklig minoritet och bör därför få samma möjligheter till språkundervisning som övriga språkliga minoritetsgrupper. En viktig skillnad mellan döva och övriga språkliga minoriteter är att föräldrarna till ett barn med dövhet/hörselskada i de flesta fall inte själva behärskar barnets språk. De måste därför snabbt ges möjlighet att tillgodogöra sig teckenspråket för att sedan kunna lära barnet.

Hörande föräldrar till döva eller hörselskadade barn känner ofta förtvivlan och ilska när den så livsviktiga kommunikationen mellan föräldrar och barn inte fungerar. Föräldrarna, och även övriga familjemedlemmar, behöver snabbt tillägna sig barnets språk för att den nödvändiga kommunikationen skall kunna etableras och för att barnet ska kunna utvecklas och stimuleras optimalt.

Möjligheterna att i dag snabbt få kunskaper i teckenspråket är mycket begränsade. De flesta föräldrar och familjer är hänvisade till studieförbundens kursutbud som omfattar ca 30 timmar per termin under kvällstid. Den uppläggning och omfattning som dessa kurser erbjuder är mycket otillfredsställande. Kurserna är inte på något vis anpassade till den språkliga utveckling och mognadsnivå barnet befinner sig på. Inte heller inläringstakten motsvarar de behov föräldrar och syskon har.

På Västanviks folkhögskola i Leksand och på Dövas Hus i Stockholm erbjuds intensivveckor i teckenspråk. Både intensivveckorna och studiecirk-larna får föräldrarna själva ta initiativ till och bekosta.

Vpk anser att full ersättning för lönebortfall och rätt till tjänstledighet måste garanteras för dessa kurser. Egentligen borde teckenspråkskurser även erbjudas föräldrar till döva och hörselskadade barn som ett led i rehabiliteringen.

Hemställan

Mot. 1987/88

Ub349

Med stöd av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utbildning i teckenspråk för föräldrar till döva och hörselskadade barn,

2. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en snabbutredning med målsättningen att en kostnadsfri utbildning i teckenspråk snarast kommer till stånd.

Stockholm den 26 januari 1988

Björn Samuelson (vpk)